

Bibelmeditationer från retreat på S:t Davidsgården 14 – 17 maj 2009

Claes Strömqvist

Bibelmeditation I

Text: Jes 55:1-6

Åkalla Herren medan Han är nära.

Herre, Jesus Kristus, vilka erbjudanden jag får genom Din profet! Det börjar med ett kom. Kom och ta för dig alldeles gratis, när du är hungrig, törstig och fattig. ”Kom och få säd utan pengar, vin och mjölk utan att betala!” Och samtidigt ställs frågan till mig: ”Varför lägger du pengar på det som inte är bröd och din lön på sådant som inte mättar?” Och det slutar med det som är den här retreatens tema: ”Åkalla Herren medan Han är nära.”

Dessa erbjudanden hör ihop. Att åkalla är att be utifrån ett svårt läge. Jag får kalla på Dig, Herre, när jag behöver. Jag får göra Dig uppmärksam på min belägenhet. Och det är Du som uppmanar mig att göra det. Det är Du som ser och vet hur det står till med mig. Det är Du som känner min hunger, törst och andliga fattigdom. Det är Du som vill och kan ge mig det jag bäst behöver. Och det alldeles gratis och för intet. Jag behöver inte först betala med några prestationer, för att Du skall bli nöjd med mig. Det räcker att jag åkallar Dig och att jag kommer och tar emot Dina gåvor.

Att åkalla Herren är att åkalla Dig, Herre Jesus. Den kopplingen får göra, fastän vår text står i GT. Jag får göra det, därför att NT gör det. Där är det själva poängen och huvudärendet att Du är Messias, Herren (Luk 2:11). Herren i GT är en omskrivning av det heliga Gudsnamnet JHVH. Det var så heligt att det inte vågade uttalas. Det går tillbaka på händelsen vid den brinnande busken. Moses frågade då efter Guds namn och fick till svar: ”Jag är den jag är, JHVH, Herren.”

Därför är det så underbart att Du genomgående kallas Herren i NT. Och Du säger om Dig själv: ”Jag är” (t ex Joh 6:35) eller som det ofta står i vår översättning: ”Det är jag” (Matt 14:27, Joh 18:5). Det är det stora mysteriet och hemligheten, som behöver förklaras och som ingen kan räkna ut på egen hand. För ingen kan säga: ”Jesus är Herre”, om han inte är fylld av den helige Ande. (1 Kor 12:3)

”Åkalla Herren medan han är nära.” När är Du nära, Herre? Är det bara tillfälligt? Finns det tider, då Du inte är nära? Din första predikan efter Ditt dop var mycket kort. Du sade: ”Tiden är inne, Guds rike är nära. Omvänd er och tro på budskapet, tro evangelium.” (Mk 1:15) Där Du går fram är Guds rike nära, då är den rätta tiden inne. Nära betyder här tätt inpå. Genom Ditt människo-blivande har Gud, den Ofattbare, kommit mig så nära att det är möjligt att se, höra och ta på Honom (Joh 14:9, 1 Joh 1:1 f) Så var det för dem som fick vandra med Dig och följa Dig hela vägen ända fram till Din himmelsfärd. Till sist lovade Du att vara med Din lärjunge alla dagar till tidens slut. (Matt 28:20) Det måste betyda, att Du i varje nu är nära. (2 Kor 6:2)

I och genom Din Kyrka är det möjligt för mig att genom Ditt Ord och Dina Sakrament höra Dig och möta Dig. I princip och i praktik lika påtagligt som om jag hade varit med bland Dina första vänner. Jag är ju döpt och därmed Din lärjunge (Matt 28:19). Det är Dig jag tar emot i, med och under bröd och vin. Jag

kommer och äter av Livets bröd aldeles gratis. Jag får åkalla Dig medan Du är nära. Jag får söka Dig medan Du låter Dig finnas. (Fil 4:4 f) Allt Ditt är mitt. (1 Kor 3:22-23)

Nu är jag här på Berget. Det är alltså just NU, som hela denna rikedom ställs till mitt förfogande. Dessa dagar får jag ta Dig på orden, pröva om de håller vad de lovar. Tack, Herre, för att Du ger mig detta erbjudande. Låt mina dagar här fyllas av min öppenhet, min mottaglighet, min tacksamhet, men framför allt av Dig själv och Ditt svar på min åkallan.

Sv ps 39

Bibelmeditation II

Text: Joh 2:1-11

Åkalla Herren medan Han är nära – i bristen

Herre, Jesus Kristus, det är bröllop i Kana i Galiléen. Det betyder stor glädje, inte bara för brudparet. För hela byn är det ett festligt avbrott i det grå vardagslivet. Den vanliga knappheten byts under flera dagar till överflöd på mat och dryck. Det är inte långt mellan Nasaret och Kana. Att Maria, liksom Du och lärjungarna, är med på bröllopet, tyder på att det är en släkting som gifter sig. I vilket fall så är Du nära också i festen. Du är med och delar människors naturliga och självklara glädjetillfällen (Matt 9:10). Av Dina motståndare får Du t o m namn om Dig att vara en frossare och vindrinkare (Matt 11:19).

Ja, Herre, det kan vara lätt att placera Dig i den färglösa vardagen. Men Du finns också med i festen. Det är värt att lägga märke till. Du är sannerligen ingen glädjedödare. Och det hedrar brudparet i Kana att de bjöd in Dig. I dagens läge är det väl så, att Du medvetet hålls utanför. Det skulle bara uppstå pinsamheter och feststämningen skulle komma av sig, om Du skulle bli en huvudgäst. I allt det stora nöjesutbudet finns ingen plats för Dig. Frågan jag måste ställa mig är, om det är likadant i de sammanhang jag rör mig.

Men nu inträffar det, som håller på att förvandla detta bröllop till en enda stor pinsamhet. Det är då Din närvaro och Din närhet visar sig vara så avgörande. Maria kan viska till Dig: ”De har inget vin.” Hon åkallar Dig lågmält. Hon föreskriver inte vad Du skall göra, utan säger bara som det är. Hon påtalar bristen, men överlåter till Dig lösa problemet. Maria är en förebild som förebedjare.

Vinet är i Bibeln symbolen för den nya glädjen. Noa planterade vin efter syndafloden (1 Mos 9:20). Spejarna kom tillbaka från det utlovade landet med en vinklase. Den behövdes två man för att bära (4 Mos 13:24). Du gjorde Ditt första tecken i Kana i Galiléen, då du förvandlade vatten till vin. Du sade till lärjungarna i samband med nattvardens instiftelse: ”Nu kommer jag inte att dricka av det som vinstocken ger förrän den dag då jag dricker det nya vinet med er i min faders rike.” (Matt 26:29)

Vinet har tagit slut i Kana. Ytterst står det för att den riktiga, sanna glädjen fattas. I vårt samhälle är det sannerligen ingen brist på vin. Men det är ett vin som ryckts ur Din hand och ger därför inte den nya glädjen, utan dess motsats. Så mycket mer av tårar och förstört liv. Och Maria viskar till Dig: ”De har ingen glädje.”

Ja, Herre, mitt i överflödet finns den stora bristen, bristen på äkta glädje, på tro, hopp och kärlek. Men Du är nära. Samma möjlighet står öppen för mig som för Maria i Kana. Jag får viska till Dig: ”Herre, min brist är stor.” Och när Din stund är inne förvandlas vattnet i stenkrukorna till det ädlaste vinet. Det bröllop som hotades av tragedi kom att bli världshistoriens mest kända och glada. Där sparades det bästa vinet till sist. Du finns ju med för att förvandla all mänsklig brist. Du fyller mig med Din glädje. Den glädje som Du vill skall vara i mig. Den glädje som Du kallar den fullkomliga glädjen. (Joh 15:11)

Allt det nya, allt det bästa, allt som håller ända till sist, det samlar Du i Din heliga måltid. Där förvandlas vinet till att bli ett med Dig, Ditt eget blod. Så konkret och så förvandlande att det renar mig från all orenhet och gör mig till ett med Dig och med alla som delar såväl bristen, som inbjudan och glädjen. Så uppenbarar Du Din gudomliga härlighet mitt i det mänskliga och med Dina lärjungar i alla tider tror jag på Dig.

Sv ps 436

Bibelmeditation III

Text: Matt 15:21-28

Åkalla Herren medan Han är nära - i förtvivlan

Herre, Jesus Kristus, Du har dragit Dig undan till området kring Tyros och Sidon. Du har lämnat Galiléen och Israels folk. Du och lärjungarna har också behov av att dra er undan i ostördhet, för att kunna vila, äta och få tid att stärka er relation (Mark 6:31). Min retreats mening finns i detta uttryck; dra sig undan.

Den här gången går Du inte ut till en öde trakt, utan till närheten av hamnstäderna Tyros och Sidon. Kända för sin hedniska livsstil (Matt 11:21) Vill Du bara för ett tag försvinna anonymt i mängden? Ville Du se människorna också i den miljön? I vilket fall befinner Du Dig i ett sammanhang, som mer påminner om min vardag, än den uppe i Galiléen. Det betyder, att Du rör Dig över gränser. Ingen plats där människor lever är Dig främmande och omöjlig för Dig att närvara i (Ps 139: 7 f).

Du blir upptäckt av en kanaaneisk kvinna från dessa trakter. Hon känner igen Dig. Ryktet om Dig har gått före Dig. Hon känner till Dig. Men hon befinner sig i ett utanförskap. Hon hör inte till Israels folk. Hon får nöja sig med att ha sett Dig och känt igen Dig. Det kan bli något att berätta!

Nu är det en sak att känna till Dig. En annan är att behöva Dig. För denna kvinna är det inte fråga om en intressant upptäckt. För henne är det en livsviktig. Skall hennes dotter kunna bli bra, så får inte den här chansen gå förlorad. Kosta vad det kosta vill. Hon ropar utan tanke på om det passar sig eller inte: ”Herre, Davids son, förbarma dig över mig! Min dotter plågas svårt.” Hon åkallar Dig medan Du är nära. Båda har ni gått utanför ramarna. Där uppstår mötet.

Men hur bemöter Du henne? Du ger henne inget svar. Du tiger. Är Du uttröttad på alla som kommit till Dig och sett Dig som en välfärdsfixare? Men inte velat ta emot Din livförvandlande kärlek och ge Dig hjärtats tro. (Luk 17:17) Du känner människan (Joh 2:25). Du vet vilken förtvivlan som ligger bakom denna kvinnas åkallan och nödrop. Din tystnad kan inte böttna i trötthet och irritation, så som lärjungarna

reagerar: ”Säg åt henne att ge sig iväg, hon går ju bakom oss och ropar.” Nej, också Din tystnad ingår i Din kärleksfulla ledning och själavård. Även om den inte upplevs så för stunden.

Hon drar sig i varje fall inte tillbaka med ett ursäktande. Din tystnad gör henne djärvare. Än mer Dina avvisande ord. Hade hon hört talas om Jakobs brottnings med Gud? Han som dristade sig att säga: ”Jag släpper Dig inte förrän du välsignar mig.” (1 Mos 32:26) Du ger henne möjlighet att kämpa med Dig. Hon får visa vilket stort behov hon har av Dig. En enda smula från det bröd Du bryter är nog för henne. Hennes tro har visat sin styrka. Och Du ger henne besked: ”Det skall bli som du vill.”

Tack, Herre Jesus, för att Du är nära, när jag behöver Dig. Särskilt när allt är förtvivlat. Av den kananeiska kvinnan har jag mycket att lära mig. Först att ropa till Dig, även om såväl mitt eget hjärta som min omgivning tycker det är opassande och överdrivet. Sedan att tolka Din tystnad, som en inbjudan att fortsätta. Och inte minst att invänta Din stund och Ditt svar.

Tack alldeles särskilt för att Du kallar detta en stark tro. En stark tro är alltså inget som måste pressas fram, fast det inte går. För Dig är den starka tron bara att i sin egen hjälplöshet se Dig, åkalla Dig och hålla fast vid Dig.

Sv ps 209

Bibelmeditation IV

Text: Luk 23:32-43

Åkalla Herren medan Han är nära – i sista minuten

Herre, Jesus Kristus, tillsammans med Dig förs två förbrytare ut. Ni förs ut ur den mänskliga gemenskapen som icke önskvärda. Ut till avrättningsplatsen, Skallen, där romarna reser kors åt just sådana. Två förbrytare som har gjort mycket ont och så Du som har gjort mycket gott. Det här kan bara betyda slutet, livets sista timmar, för er alla tre.

Du berövas allt. Dina kläder kastar man lott om. Tänk vilken vinst att få gå i Dina kläder! (Gal 3:27) Den glädjen förstår nog inte vinnaren just då, men förhoppningsvis längre fram. Nu, denna fredag före Påsk, är han och de som rör sig därute mest upptagna av att projicera sin egen synd och svaghet på Dig. Det kan kännas gott, att det finns en som man kan förnedra, håna och göra narr av. Mobbning med andra ord. Du hånas av rådsmedlemmarna. De kan absolut inte tänka sig, att Du är Guds Messias, den utvalde. Soldaterna, längst ned på den militära statusstegen, har i alla fall Dig och förbrytarna under sig och kan visa det.

Judiska rådsmedlemmar och romerska soldater har inte mycket gemensamt. Men de förenas i förnedringen av Dig. Likaså den förbrytare Du har på Din vänstra sida: ”Är inte du Messias? Hjälp då dig själv och oss.” I stället ber Du: ”Fader förlåt dem, de vet inte vad de gör.” Du vänder andra kinden till. Du ger inte igen. Du visar att den som kan förlåta är den starkare. Med enbart kärleken som maktmedel, visar Du Din styrka. (Matt 28:18)

Du finns där längst ned och längst ut. Jag kan inte komma i ett läge, då jag är nedanför eller utanför Dig. "Du omger mig på alla sidor, jag är helt i din hand." (Ps 139:5) Därför kan förbrytaren till höger åkalla Dig. Du är nära. "Jesus, tänk på mig när du kommer med ditt rike." Han står för vad han gjort. Han vet varför han hänger på detta kors. Han försöker inte få det att kännas bättre genom att förneka och förringa eller projicera sin skuld på Dig eller någon annan. I livets sista minut kan han bara klämma fram en fattig bön. Om Du lämnat Ditt kors hade Du också lämnat honom i sticket. Och mig.

Han åkallar Dig i sista minuten. Därför ger Du honom ett omedelbart bönesvar: "Sannerligen, redan i dag skall du vara med mig i paradiset." Vilken scenförändring! Från ett fullständigt misslyckat och förspilt rövarliv till att få vara med Dig i paradiset. Redan i dag. Här, på denna avrättnings- och avskrädesplats för människor, öppnas paradiset åter för honom. Som han får jag vända mig mot korset i mitten, Ditt kors. Det paradiska människan fick lämna för sin otro och sin olydnad (1 Mos 3:24), det öppnas åter genom Din lydnad (Fil 2:6 f). Du lät Dig räknas som avfall för att jag inte skulle göra det. (Joh 3:16)

Ja, Herre Jesus, Din närvaro och närhet på korset förbinder Dig med alla kors, som jag eller någon liten människa kan få bära. Frågan ställs, när något ofattbart svårt händer: "Var finns Gud i detta? Otrons svar är: "Han finns inte alls, åtminstone inte här." I så fall vad återstår då?
Men nu är Du med mig. Nu får jag åkalla Dig. Nu får jag lita på, att Du tar hand om mig och leder mig till det paradiska, som väger upp allt. Om det så skulle vara det sista jag kan göra i livet.

Sv ps 144

Bibelmeditation IV

Text: Luk 24:28-35

Åkalla Herren medan Han är nära - i påskglädjen.

Herre, Jesus Kristus, Du är som sann och hel människa närvarande i alla tänkbara situationer. I dag möter jag Dig som den Uppståndne. Men i går som den korsfäste och begravne. Den kropp av kött och blod, som Maria gav Dig, den var av samma slag som den kropp jag fick av och genom mina föräldrar. Din kropp torterades och korsfästes, dog och begravdes. Du vet hur det är. Du har känt det in på bara kroppen.

Det var också den kroppen som förvandlades, när Du uppväcktes från de döda. Samma kropp, men nu en härlighetskropp. (Fil 3:21) En kropp, med vilken Du kunde gå genom stängda dörrar (Joh 20:19). En kropp med vilken Du kunde gå från den här världen till Guds rike. (Apg 1:9) Och som här på Emmausvägen, Du går med utan att bli igenkänd till att börja med. Därför tror Din kyrka på kroppens uppståndelse. Min åldrande och dödliga kropp blir jord igen. Den har Du kraft att förvandla till likhet med Din uppståndelsekropp. (1 Kor 15:42 f, Fil 3:21) Det finns ett samband mellan mitt liv här och det som jag får se fram emot. Skillnaden är dock lika stor som mellan ett frö som sås i jorden och den blomma som växer upp ur detta upplösta frö. Allt har sin grund i Din uppståndelse. Du är vetekornet som fallit i jorden och dött och därför burit rik skörd. (Joh 12:24 f)

Dina första vänner behövde tid att smälta detta nya. De fyrtio dagarna fram till Din himmelfärd fick

Du ägnar Dig åt att övertyga dem om Din uppståndelses realitet. (Apg 1:3) Det var så oväntat och så överväldigande, att de av glädje inte kunde tro. (Luk 24:41) Den tron och övertygelsen kan bara Pingstens helige Ande leda dem fram till. Och mig. (Joh 16:13)

Du och Dina medvandrare kommer på påskdagens kväll fram till Emmaus. Du har öppnat Skrifterna för dem och visat, att Messias måste lida detta för att gå in i sin härlighet. Deras hjärtan blir brinnande av denna utläggning. Utan att de känner igen Dig. Utan att de fattar, vilken närhet Din uppståndelse skapar. Ändå åkallar de Dig: ”Stanna hos oss. Det börjar bli kväll och dagen är snart slut.” Den bönen besvarar Du. Du stannar hos dem. Det ord Lukas använder för ”stanna” är samma som ett av Johannes´ huvudord, nämligen ”förbliva, bli kvar”. (Joh 8:3, 15:4 f, 1 Joh 4:11 f)

Där i Emmaus ligger Du till bords med dem. Så som Du har gjort dagligdags fram till denna Påsk. Du tar som vanligt brödet, läser tackbönen, bryter det och ger åt dem. Det ligger något igenkännande i själva denna handling. Deras ögon öppnas och de ser Dig. En erfarenhet som sedan går att beskriva och dela med flera. De i sin tur kan berätta om liknande upptäckter av Dig som den Uppståndne. ”Herren har verkligen blivit uppväckt och har visat sig för Simon.”

Ja, Herre, stanna också hos mig, när jag nu närmar mig slutet på den här retreaten. Stanna hos mig, när jag kommer tillbaka till det vanliga där hemma. Även om jag inte har fattat hela bredden och längden, höjden och djupet av Din uppståndelse (Ef 3:18), så dristar jag mig att göra som mina bröder och systrar i Emmaus. De höll kvar Dig, när Du såg ut att vilja gå vidare.

Herre, tack för att Du låter Dig övertalas att stanna. Bara så kan jag förbli hos Dig och i Ditt Ord som grenen i trädet. Här på Berget har jag fått dela bordsgemenskapen med Dig, och tagit emot Dig i det brutna brödet. Låt Eukaristiens heliga måltid få bli den fortsatta konkreta mötesplatsen oss emellan. Och öppna min tros ögon, så att jag känner igen Dig. Även om mina yttre ögon bara ser ett litet oansenligt bröd.

Ja, tack Herre Jesus, för att Du vandrar osynlig vid min sida. Du ger mig del av Din själavård. Så kan jag på mitt sätt och i min takt förvandlas. Från en med sorgsna ögon och sorgset hjärta till en som ser Dig och får ett hjärta som brinner av vad Guds Ord har att säga om Dig. Och därmed om den närhet och den påskglädje som är grunden för all min bön och åkallan.

Sv ps 481